

Redding van de ganse schepping

Mr. A. Manussen Sr.

Wat is Schriftuurlijk universalisme, in volstrekte zin, dus niet blijvend begrensd door enig particularisme? Het betreft: een duidelijk inzicht en een gefundeerd vertrouwen in de algemeenheid van een reddende genade. In dit verband beschouwd is dus een universalist: iemand die vertrouwen stelt in hetgeen de Schrift leert aangaande de uitvoering van het grote plan der reddende genade Gods in de loop der eeuwen.

Zoals reeds vroeger door ons werd aangeduid wil dit universalisme (dat geen nieuwe kerkjes of dergelijke organisaties gaat stichten, dat ook niet krampachtig “uitleggend” in allerlei bijzonderheden nopens de komende wereldgebeurtenissen treedt en niet bij bepaalde jaartallen of concrete “voorspellingen” durft te zweren, doch alleen de grote lijnen wil laten zien) dégelijk op de Schrift gegrond zijn. Dit wil reeds onmiddellijk zeggen: zijn “leer” mag niet rusten op de basis van kerkelijke tradities, noch op dogma’s of geschriften van overigens wellicht eerbiedwaardige personen; het inzicht mag ook niet steunen op, of voortvloeien uit onze humanitaire karakterinstelling en geen enkele Schriftuurplaats mag worden verdoezeld of verwaarloosd. Aan de gehele Schrift moet dus recht worden voldaan.

Het is tevens noodzakelijk, bij het onderzoek Schrift en Bijbel te onderscheiden: de Bijbel is immers de *vertaalde* Schrift en deze vertaalde Schrift lijdt helaas maar al te zeer onder het ongeloof of de dogmatische opvatting der vertalers, zodat deze dikwijls óf niet precies vertalen wat er staat geschreven, doch hun vertaling laten beïnvloeden door hun dogmatische standpunt, òf de weergave van de letterlijke betekenis min of meer opofferen aan de welluidendheid van een stilistisch verzorgde zinsbouw. Zo is het dus ten zeerste nodig, telkens tot de *grondtekst* terug te gaan. Nauwgezette vertalingen van deze grondtekst, die zo letterlijk en zo onbevangen mogelijk de Schrift weergeven, vindt men tot dusver in het Nederlands niet. Ik ontken hiermede volstrekt niet, dat de Nederlandse vertalingen hun verdienste niet hebben. Doch ze lijden alle min of meer aan de euvelen, die ik hierboven heb genoemd.

Voor al is het “de overgeleverde leer”, die de vertalers bij hun overzettingen maar al te zeer hebben beïnvloed, van welk bezwaar ik de meest frappante bewijzen zou kunnen leveren. In het Engels en Duits bestaan wèl vertalingen, die de grondteksten (van het Nieuwe Testament) pijnlijk nauwgezet trachten weer te geven. Het zijn respectievelijk de “Concordant Version of the Sacred Scriptures”, uitgave van het Concordant Publishing Concern (California, U.S.A.), alsmede “Eine konkordante Wiedergabe, mit Stichwort-Konkordanz

(Neues Testament)”, verschenen bij de Konkordanter Verlag, A.Blaettler, Adliswil/Zürich (Zwitserland).

De grondslag van het universalisme

Na deze korte, doch noodzakelijke opmerkingen kom ik tot mijn onderwerp. Ik weet dat ik in verband hiermede reeds vroeger in deze serie een en ander heb geschreven; doch de “oudere” lezers gelieven ook thans niet te vergeten dat ik, bij mijn moeilijke voorlichtingsarbeid, telkens weer nieuwe lezers moet bereiken, wier belangstelling op een of andere wijze gewekt is voor onderwerpen, die eertijds nog niet in het kader hunner belangstelling stonden. Het gaat mij er thans om: de waarheid van het universalisme in de redding der wereld op een voor hen nieuwe wijze te demonstrenen en aanvaardbaar te maken.

In dit geschrift begin ik nu eens *niet* met een opsomming en uitlegging van een reeks bijbelteksten, die vóór universalisme of alverzoening pleiten, want dan komen mijn tegenstanders wellicht prompt met een reeks zgn. “tegenovergestelde” teksten en, doorgaans “op de klank af” wordt dan zó het “contra” ten aanzien van mijn serie Schriftuurlijke bewijsplaatsen in het vuur gebracht – alsof ik met de teksten van de tegenpartij niet bekend zou zijn! Deze methode maakt “hete hoofden en koude harten”; derhalve schijnt zij mij, gezien de ernst der zaak, niet verkieslijk.

Neen, ik begin dus niet met “een reeks teksten”, doch wel vang ik aan: het Wezen Gods met u te beschouwen, ten einde door een juiste onderscheiding van dit Wezen en Zijn Wezenstrekken tot een aanvaardbare oplossing van het probleem der universele redding te komen. Eerst daarna kunnen er, zoals gezegd, rondom de hoofdgedachte wel teksten worden gegroepeerd en allerlei bezwaren worden weggenomen.

Het universalisme in de redding der ganse schepping berust in hoofdzaak op twee onwankelbare en onomstotelijke grondzuilen. Deze zijn:

- 1^e het Wezen Gods, dat naar Zijn aard louter LIEFDE is;
- 2e een zeer voorname eigenschap van dit Wezen, nl. Zijn almacht.

Deze twee grondzuilen, waarmede het universalisme valt of staat, ga ik thans Schriftuurlijk met u beschouwen.

De eerste grondzuil

In 1 Joh.4:8b en in vs.16 vinden wij het sober en bondig gestelde en toch zo véélzeggende woord: GOD IS LIEFDE. Let wel: hier staat niet: God bezit liefde, of: God betoont liefde. Natuurlijk is dit ook waar, want als God liefde is, dan straalt

vanzelfsprekend van Zijn Wezen ook liefde uit! De Schrift spreekt dan ook van deze liefdesuitstraling op tal van plaatsen en in verschillende betekenissen, o.a. in Rom.5:5, Joh.3:16, 1 Joh.4:9 enz. In al deze teksten verschijnt de liefde van God of de liefde tot God als werkzame uitstraling van het Goddelijk Wezen; het is als met diverse beken uit één grote gemeenschappelijke fontein of als talrijke vonken uit hetzelfde grote vuur.

Maar dààrover gaat het nu niet. Het gaat hier (in het genoemde 1 Joh.4:8 en 16b) niet over de liefde als een naar buiten tredende reddings- of heiligingsdaad Gods, neen, het gaat hier over: God ZELF is liefde. “Liefde is dus de alles omvattende volheid van hetgeen Hij is, ergo: ZIJN WEZEN is enkel LIEFDE.

Wat wil dat zeggen? Het wil zeggen: als iemand God zou kunnen schilderen en het beeld juist zou “treffen” (iets wat om vele redenen absoluut onmogelijk is!), hij zulk een beeld zou moeten maken dat enkel liefde uitstraalde, aangezien de Goddelijke natuur niets anders is dan één machtige oven, één laaiende brand van zulk één liefde, welke aard en hemel vervult. En wederom, als men “de liefde” met penseel en verf of als beeldhouwer in steen zou kunnen uitbeelden, dan moest men zulk een beeld maken, dat het nóch menselijk, noch aan de engelen gelijk, noch hemels, maar dat het God Zelf zou zijn. Ziet, zo treffend kon de door Gods geest geïnspireerde apostel Johannes het schilderen, toen hij God en Liefde met een paar woorden als één geheel schetste.

Als nu God voorgesteld wordt als de liefde, zo leren wij hieruit kennen dat Hij degene is aan Wiens Wezen onafscheidelijk verbonden is: de drang om Zichzelf te openbaren, Zichzelf weg te schenken en Zichzelf in steeds grótere dimensie mede te delen: dus de “zaligheid” welke Hij Zelf bezit rondom zich te verbreiden en er andere wezens mede te begiftigen. Mede daartoe genereerde Hij het volmaakte evenbeeld van Zichzelf, de eniggeboren Zoon (Ps.2:7,8) en deze Zoon is de afstraling Zijner heerlijkheid en de afdruk van Zijn Wezen. Door die Zoon heeft Hij zelfs de “eeuwen” (de *aionen*) geschapen (Hebr.1:2 en 3). Deze Zoon is het onvoorwaardelijke voorwerp Zijner liefde (Joh.17:24). Maar deze liefde bewoog God tevens, ter openbaring van Zijn Wezen, dat liefde is, de ganse schepping voort te brengen (Joh.1:1-4). En God wil en zal Zich in haar verheerlijken: “God is liefde”. Het mag niet onopgemerkt blijven dat dit grote woord wordt aangetroffen bij een apostel, die zeker onder de twaalf apostelen het diepst van de persoonlijke geest des Heren was doordrongen. Reeds de vorm der uitspraak bewijst dat zij méér betekent dan dat God liefderijk of “goedertieren” mag heten. Wij moeten namelijk ook bij God onderscheiden het verschil tussen Wezen en wezens-*eigenschappen*. Ook wordt God ons voorgesteld als hebbende onderscheiden eigenschappen. Hij is volgens een getrouw woord uit een geloofsgetuigenis:

1e zonder begin of einde, Ps.90:2; onsterfelijk, 1 Tim.6:16.

2e onzienlijk, Kol.1:15, 1 Tim.1:17, Heb.11:27.

REDDING VAN DE GANSE SCHEPPING

- 3e onbegrijpelijk, Rom.11:33.
- 4e onveranderlijk, Heb.6:17.
- 5e almachtig, Gen.17:1, 35:11, enz.
- 6e volkomen wijs, alléén wijs, Rom.16:27.
- 7e rechtvaardig, Ps.145:17, Rom.3:26, enz.
- 8e alomtegenwoordig, Ps.139:1-11 enz.
- 9e goed, “goedertieren”, 1 Petr.2:3 enz.
- 10e een overvloedige fontein van alle goeds, Jak.1:17 enz.

Doch nu lette men ten zeerste op! Deze door mij hier geciteerde tien aanduidingen vormen slechts eigenschappen (*attributen*) van Gods Wezen. Gods Wezen bestaat echter niet uit een óptelsom Zijner hier genoemde tien eigenschappen. Neen, LIEFDE is het WEZEN van Hem, Die overigens deze tien eigenschappen in Zich verenigt. Al de genoemde tien eigenschappen moeten dus, als attributen der liefde, als adjectieven van het éne, weergaloze grote Subject worden aangemerkt. Alzo zijn deze tien eigenschappen slechts bijvoeglijkheden van deze gadeloze Zelfstandigheid, die Johannes als LIEFDE aanduidt.

Ik wil dit met behulp van een drietal der tien genoemde eigenschappen Gods verduidelijken. Ik neem daartoe even de eigenschappen, die onder de nrs. 5, 6 en 7 in bovenvermelde reeks voorkomen.

- A. Gods almacht is alzo niets anders dan het kùnnen, het vermogen van de liefde, ergo, een aanduiding van hetgeen waartoe liefde in stáát zal blijken te zijn.
- B. Gods wijsheid is alzo niets anders dan de intelligentie der liefde. Dus: het begrip om alles zo te leiden dat de liefde haar zegenrijk doel bereikt.
- C. Gods rechtvaardigheid (gerechtigheid) is derhalve niets anders dan de gerechtigheid der liefde en haar openbaring (door beloning of straf) is slechts een middel om het doel der liefde: het herstel van de verloren gemeenschap met God te bereiken.

Ziet: zó is het nu gesteld met de verhouding der wezenseigenschappen tot Wezen. Men verwarre dus de attributen van het Wezen nooit met het Wezen zelf. In verband met hetgeen ik hier nu heb uiteengezet is het tevens duidelijk wat de Schrift èlders aangaande God zegt, b.v. God is Geest (Joh.4:24), of: God is licht (Joh.1:15) en zoals hier: God is liefde.

Immers op de vraag “*Wat is God?*” is het antwoord: “God is Geest!” Maar op de vraag: “*Wie is God?*” komen wij tot Zijn innerlijk wezen en komen ons ter verklaring, de begrippen Licht en Liefde te stade. Hij is het vlekkeloze licht juist omdat Hij de reine liefde is. Dit Godsbegrip, reeds door enkele uitnemende heidenen gevoeld en door sommigen in Israël aangeduid, is eerst in het evangelie des nieuwen verbonds in zijn volle verhevenheid uitgesproken.

Resumerend mag ik het dus zo stellen: het zuiverst Godsbegrip kan slechts vrucht zijn van een helder inzicht in het Wezen Gods: Lichtende liefde. Elk van de tien door mij genoemde attributen of eigenschappen dient het Wezen en is dus werkzaam om de functie der liefde in een of ander opzicht effectief te doen zijn. In het zuivere Godsbegrip “God is Liefde” ligt dan ook het geheim van geheel de verlichtende, herscheppende en verlossende kracht van Christus Jezus, die immers het Beeld Gods is! En Zijn geslaagde missie zal nog verder slagen in hetgeen gedurende de loop der komende eeuwen nog te verrichten is.

Alvorens echter verder te gaan, moet ik een dikwijls gelanceerde tegenwerping weerleggen die, als ik de universeel reddende liefde als kenmerk van het juiste Godsbegrip predik, door onderscheiden godsdienstige mensen tégen mij wordt gericht. Ik bedoel de bekende tegenwerping “Ja, God is wel liefde, maar... Hij is ook rechtvaardig!” (Dat God rechtvaardig is, staat namelijk zeven-en-twintig maal in de Schrift).

Genoemde tegenwerping is echter, in haar tegenstrevende bedoeling om twee redenen onjuist.

- a. Men verwacht hier weer het Wezen met de *eigenschap* van het Wezen; dus: men verwacht God met een van Zijn (door Zijn liefde-Wezen streng geregeerde en beheerste) attributen! Immers: Liefde is Gods Persoonsnaam, die tevens Zijn *Wezen* uitdrukt. Daarentegen is Gods “rechtvaardigheid” een met de aarde van Zijn Wezen in volmaakte overeenstemming zijnde *eigenschap*. (Zie nog eens het op de vorige bladzijden reeds besprokene).
- b. De psychologie en trouwens de dagelijkse ervaringen leren dat elke eigenschap van een bepaald wezen in haar praktische toepassing doordrenkt is met het karakter van het Wezen, dat immers naar zijn eigen aard de sfeer bepaalt waarin de toepassing der attributen tot verwerkelijking komt. Indien derhalve godsdienstige, doch niettemin zondige, menskinderen, gevallen schepselen, liefdeloze wezens (volgens de algemene schets die Ps.14, Ps.53 en Rom.3:10-18 van de mens geeft) mij bits tegenwerpen: “... ja, maar God is ook rechtvaardig”, dan weet ik al genoeg, want dan weet ik dat zij denken, dat God “rechtvaardig” is zoals *zij*, gevallen zondaars, rechtvaardig zouden zijn als hun vijand in hun handen zou vallen. Zij zouden dan, met zeker voldaan wraakgevoel, of althans met een leedvermaak, dat zij “bevrediging van gekrenkt rechtsgevoel” noemen, de straf tot *doel*/stellen, zoals ook in de tijden vóór Christus, in de halfduistere godsdienstige wereld gebruikelijk is geweest en tussen gewone natuurlijke mensen nòg gebruikelijk is. De voortschrijdende Godsopenbaring in Christus en in Zijn woord en werk, leert ons thans echter dat bij God de toepassing der rechtvaardigheid, óók als er bestraffing aan verbonden moet zijn, nooit doel is doch slechts middel tot het doel; een middel om de weg tot het schenken van de zegeningen der *liefde* te effenen.

REDDING VAN DE GANSE SCHEPPING

Indien men dit inziet, dan kan men zeker ook wel enigszins begrijpen de tedere gevoelens met welke deze onze God (=liefde) jegens Zijn schepping is vervuld. Zou zulk een volmaakte Liefde berusten in haar ellende of ondergang? Ge hebt het nu dan toch zeker ook wel verstaan dat Zijn rechtvaardigheid geen obstakel is waarover Hij zou struikelen bij het effectief maken Zijner genadeplannen. God (ik zeg dit met eerbied!) is voorwaar geen dwaas, die, tijdens Zijn majestueuze gang door de aionen, over Zijn attributen zou struikelen! Neen, al Zijn eigenschappen moeten noodwendig Zijn WEZEN dienen, feilloos en tot het heerlijke einde.

De tweede grondzuil

De tweede grondzuil, voor het menselijk besef onmisbaar om te weten dat God de Liefde, in Zijn plan tot universele redding van al het geschapene zal slagen, is: zijn ALMACHT (zie het vijfde attribuut in de door mij opgegeven reeks).

Inderdaad moet ik de almacht Gods als tweede, onmisbare grondzuil van onze zekerheid ten aanzien van de redding van het heelal aanmerken, Immers, wat zou de Liefde met absolute zekerheid van welslagen vermogen, indien zij niet tevens over de almachts-apparatuur beschikt om haar bedoelingen te verwezenlijken?

Wellicht durft iemand vragen: "Is God almachtig?" Voor zover nog nodig, wijs ik er op dat de Schrift dit ongeveer 57 maal van God zegt. Deze onmededeelbare eigenschap Gods wordt voor de eerste maal in de Schrift vol majesteit genoemd als God aan Abraham verschijnt en Zijn verbond vernieuwt (Gen.17:1 v.v.), als de Here dan tot hem zegt: "Ik ben God, de Almachtige" (Hebr. El Shaddai).

Onder deze almacht Gods verstaat men dat Hij alle macht en kracht in Zichzelf bezit om te doen wat Hem (de Liefde) behaagt, om geheel Zijn wil te volbrengen en over elke tegenstand te triomferen! Men mag echter Gods almacht niet misverstaan door onnadenkend te zeggen dat God krachtens Zijn almacht dingen zou kunnen doen die met Zijn eigen wezen in strijd zijn. Zo zijn er twee dingen die God, wegens de volmaakte harmonie in Zijn wezen, niet kan:

- a. Hij kan niet liegen (Num.23:19, Titus 1:2)
- b. Hij kan zichzelf niet verloochenen (2 Tim.2:13).

Wat is het heerlijk dat deze twee beperkingen, die uit de innerlijke harmonie van Zijn reine Wezen voortvloeien, zeer duidelijk in de Schrift zijn opgenomen. Het hierboven onder a. en b. genoemde zou trouwens in strijd zijn met Zijn vlekkeloze reinheid. Maar nu er bovendien nog met zoveel woorden in de Schrift over wordt gesproken, zijn wij er des te meer zeker van dat Hij door Zijn almacht nooit Zijn Wezen (=liefde) zal inperken! Hij liegt niet; Hij houdt Zijn Woord! En Hij kan Zichzelf niet verloochenen. Hij zal dus nooit Zijn Wezen "veranderen". Hij zal Zich

nooit werkelijk, blijvend, anders kunnen gedragen dan Hij is (want dat zou immers betekenen: “zichzelf verloochenen”).

Hoe onvergelijkelijk schoon klinkt thans Gods Naam en Zijn almachtsattribuut, als Hij zich in één adem noemt: El Shaddai, “God de Almachtige” (Gen.17:1). Realiseer u nu eens even de betekenis van déze Naam, met gebruikmaking van onze nieuwtestamentische kennis van Gods grote heilsplan! Dan krijgt ge déze, geen twijfel overlatende zekerheid: de Heer der schepping is God (=liefde), de Almachtige; - hetgeen met een andere, geoorloofde woordschikking dan gaat luiden; “Ik ben de Almachtige Liefde”. En Hij kan, volgens hetgeen we nu in onze Bijbel hebben nageslagen, onmogelijk liegen in deze Zijn verklaring!

Welnu, waar dus de volmaakte liefde, krachtens haar aard en Wezen met innerlijke ontferming over haar schepping bewogen moet zijn en Gods Almacht Hem als gewillig attribuut dient, ter vervulling van hetgeen Hem behaagt, daar kunt ge mij niet meer op goede gronden tegenspreken als ik concludeer dat God zal slagen in het tot stand brengen van wat Hij ter redding van Zijn schepping beoogt.

Liefde en Almacht zijn derhalve de beide Schriftuurlijke grondslagen onzer wetenschap aangaande de universele redding van het heelal.

Aldus hebben wij de zekerheid aangaande de redding der wereld zònder dat, ten bewijze daarvan, een reeks speciale teksten betreffende de “alverzoening” direct op de voorgrond moest worden geplaatst. Toch moet ik ook sommigen dezer Schriftplaatsen doen spreken, daar immers dit geschrift een (zij het ook sobere) toelichting wil geven bij hetgeen voor ons onderwerp van belang is. Een rijke overvloed van Evangeliewoorden biedt ons de Schrift als ik, op de stevige basis der twee genoemde grondzuilen aan enige van wereldomvattende verzoening getuigende Schriftwoorden een plaats geef.

Allesomvattende evangeliewoorden

Lees in het verband eens Joh.1:29, waar een heraut van Jezus Christus het gevleugelde woord gesproken heeft: “Zie het Lam Gods, dat de zonde der *wereld* wegneemt”. Er staat niet: de zonde der *gelovigen*; er staat ook niet: de zonde der *uitverkorenen*, neen, er staat: de zonde (d.i. de boosheid, het falen, het doelmissen) van de wereld, de *kosmos*.

En overdenk voorts Joh.3:17: “God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou *behouden* (gered) worden”. (Let wel, dit woord is niet in strijd met vs. 16, want dáár wordt aan “de gelovigen” nog bovendien de bijzondere genadegift van eeuwig (d.i. *aiónisch*) leven toegezegd).

Voorts: Joh.4:42, waar zelfs de Samaritanen ervan getuigen, dat Jezus waarlijk is: “de Christus, de Redder der wereld” (Gr. *soter*).

Het universele in Christus' werk wordt ook aangeduid in Joh.6:33 en 51, waar Hij Zichzelf voorstelt als het Brood Gods, dat aan *de wereld* het leven geeft.

REDDING VAN DE GANSE SCHEPPING

Zo gaan ook, in Luk.15:4 en 8, de vrouw die haar penning en de herder die zijn schaap verliest, zoeken totdat het verlorene wordt *gevonden*. Nu zouden wij, mensen, het zoeken ten langen leste nog kunnen opgeven, doch God zoekt totdat het verlorene is gevonden. En deze grootste, almachtige Zoeker *slaagt*.

Nog moge ik u wijzen op 2 Kor.5:19, Efe.1:9-10, Fil.2:10, Kol.1:16-20. Lees dit alles eens ernstig na, laat elke daarin door Gods Geest te boek gestelde gedachte recht wedervaren en laat deze daar gegeven gedachten tot u dóórdringen. Alles daarin samenvattend kunt u tot deze slotsom komen: In Rom.5 worden tot rechtvaardigen gesteld (grondtekst!) allen die in Adam tot zondaren waren gesteld (want “de velen”, volgens het Grieks *hoi polloï* van Rom.5:15, zijn de “alle” van vs. 12 en “de velen” van vs.19 zijn de “alle mensen” van vs.18). Zoekt dit laatste nu zelf in uw bijbel op en vergelijkt u de opgegeven teksten zorgvuldig met elkaar.

Voorts: in 2 Kor.5:19 zegt de Nieuwe vertaling het deze keer zo treffend juist: “dat God in Christus de wereld met zichzelf verzoenende was, door hun hunne overtredingen niet toe te rekenen en dat Hij ons het woord der verzoening (de blijde boodschap) heeft toevertrouwd”. Vervolgens in Fil.2:10 buigt zich in Jezus’ naam “alle knie”. En in Kol.1:16 en 20 gaat het tot de uiterste grens: *al* wat geschapen is (vs.16), dat alles wordt door die zelfde God, die het alles in Christus heeft geschapen, ook *verzoend* (vs.20). En dit alles doordat God vrede gemaakt heeft door het bloed des Kruises van Zijn geliefde Zoon, Jezus Christus.

In verband met deze heerlijke waarheden leze men ook nog 1 Tim.2:4, 2 Petr.3:9, 1 Tim.4:10, Heb.2:9, 1 Joh.2:2, Openb.5:13, enz. Bij 1 Tim.4:10 moet ik opmerken dat bijna alle vertalingen daar het grondtekstwoord *sotèr* (redder) door het veel zwakkere woordje “behouder” vertalen, hoewel zij ditzelfde *sotèr* in andere voorkomende gevallen (22 maal) door Zaligmaker hebben vertaald. Als deze vertalers (ook de Staten) consequent waren geweest, dan hadden zij 1 Tim.4:10 als volgt moeten doen luiden: “Want hiertoe arbeiden wij en worden gesmaad, omdat wij gehoopt hebben op de levende God Die een redder is van alle mensen, inzonderheid van de gelovigen”. Maar het was deze vertalers zeker te “ruim” om het woord *sotèr*, dat de grondtekst hier heeft, eerlijk in hun vertaling als Redder weer te geven. – Trouwens, vele “godsdienstige mensen” zijn zò egocentrisch ingesteld en ze hebben zo weinig inzicht in het Wezen Gods, dat het hun àl te erg zou worden indien er kwam te staan dat God een redder is van alle mensen. En toch *staat* het er zo, lezers!

Laten we ons toch los maken van allerlei overgeleverde leer en ons rechtstreeks laten leiden door de Schrift en door haar alleen. Dan komen wij, onder de leiding van Gods Geest, tot het inzicht dat Gods Woord, ieder onderdeel in zijn verband gelaten, doch het geheel in zeer groot verband gezien, leidt tot de gedachte aan een volkomen verzoening voor heel Gods “gevallen schepping”. Het kruis van Golgotha, Christus’ dood en opstanding – deze heilsfeiten zullen hun zegenrijke gevolgen hebben “voor het leven der wereld”.

En nu weet ik wel, dat velen mij zullen tegenwerpen dat “de bijbel” óók nog wel iets anders, o.a. de “eeuwige verdoemenis”, leert. Ik antwoord: volgens de klanken der zogenaamde “vertalingen” is dit soms juist, maar staat dit zó in de oorspronkelijke Schriften? En betekenen de in de vertalingen gebruikte woorden “eeuwig” en “eeuwigheid” *eindeloos* en *eindeloosheid*?

NEEN! Maar ik moet dit even aantonen, hoe vermoeiend het voor mij is telkens weer hierop te moeten terugkomen. Niettemin doe ik het gaarne, omdat ik weet, dat ge zonder een juist Schriftuurlijk inzicht betreffende de juiste betekenis van het begrip “eeuwig” en “eeuwigheid” en “in de tijden der eeuwen”, door God zeer duidelijk genoemd, nooit de Schrift ten aanzien van Zijn plan met de wereld kunt leren verstaan en dan zou het universalisme in de redding u min of meer een duistere zaak blijven, waarbij uw “pro” of “contra” goeddeels zou worden bepaald door uw *gevoel* en niet, zoals het behoort, door uw *gedegen inzicht*.

Eeuw en eeuwigheid volgens de Schrift

Welnu. Reeds lang geleden is door veler nauwgezet en vergelijkend taal- en Schriftonderzoek gebleken dat het vertaalde woord “eeuwig” niet op eindeloosheid betrekking heeft. In vorige (totaal uitgedeelde) oplagen van deze serie “Schriftuurlijke Waarheden” is uitgebreid aangetoond dat (in het Oude Testament) het Hebreeuwse woord *olaam* (=eeuw) in de Nederlandse Statenvertaling slordig afwisselend wordt weergegeven door: “eeuwigheid”, “eeuw”, en bovendien door “wereld” (negen maal).

Zo is ook in het Nieuwe Testament het Griekse woord *aion* (=eeuw) in de Nederlandse vertalingen afwisselend weergegeven door: “eeuwigheid”, “eeuw” en “wereld”. Zo bijvoorbeeld in de Statenvertaling hetzelfde woord *aion* twintig maal door wereld, negentien maal door eeuw en zestig maal door eeuwigheid. Dit mag niet meer vertalen heten! Het is grove willekeur (wellicht gepleegd om bepaalde leersystemen te steunen?) of in elk geval grove slordigheid. Men had bovenvermelde woorden steeds behoren te vertalen door EEUW (in de betekenis van periode of langdurig tijdvak). Dan zou allerlei onduidelijkheid en verwarring vermeden zijn betreffende “eeuwig oordeel”, “eeuwige pijn”, etc.

Ook de nieuwe vertalingen vertonen dergelijke willekeur. Als de woorden *olaam*, *aion* en de afleidingen ervan op eindeloos durende toestanden zouden hebben gedoeld, dan zou de Schrift zelf niet spreken van:

A. Deze eeuw èn de toekomstige

(Luk.20:35, 1 Kor.2:6 en 8, Gal.1:4, Rom.12:2, 2 Tim.4:10, Titus 2:12, Matth.12:32, Mark.10:30, Efe.1:21). Enkele van deze teksten behoeven een toelichtend woord, bijvoorbeeld Lukas 20:34-35. Daar leert Christus dat **déze** *aion* (eeuw, periode) gevolgd wordt door een andere, welke Hij “**die** eeuw” noemt. Dat die eeuw nog niet begonnen is, blijkt hieruit, dat de opstanding nog niet heeft plaats gehad. Men

REDDING VAN DE GANSE SCHEPPING

lette er dus goed op: in al de bovengenoemde teksten steeds *eeuw* te lezen (en niet wereld), dan krijgt men een veel duidelijker inzicht in de elkander opvolgende aionen (niet eeuwigheden), gedurende welke God Zijn Goddelijk plan, dat de eeuwen omspant, tot redding der wereld zal verwezenlijken.

B. Het einde van de eeuw

Dat de tegenwoordige boze eeuw (*aioon*) een einde heeft, leert de Griekse grondtekst beter dan de Nederlandse vertalingen, die alle in meer of minder opzicht aan “de overlevering” horig zijn. De term “einde der eeuw” komt vijf maal voor, uitsluitend bij Mattheüs en wel in Matth.24:3, Matth.13:39,40,49 en Matth.28:20. De discipelen (Joodse mannen) wisten immers uit de oudtestamentische geschriften dat er een toekomstige “eeuw” zou aanbreken, een nieuwe “*olaam*”. Dat was de leer van het Oude Testament, door vele profeten, vooral ook door Jesaja, met veel heilige geestdrift voorgestaan. Door de gelijkenissen van Matth.13 had Jezus meegedeeld dat de overgang van de ene naar de andere aioon met een *krisis* (=oordeel) zou gepaard gaan. En als Christus nu in Matth.24 zegt dat de tempel verwoest zal worden, zien zijn daarin die *krisis*, dat oordeel, aangegeven en vragen zij Hem (in vs.3) drie dingen:

- a. Wanneer zullen deze dingen geschieden? (de verwoesting van de tempel)
- b. Wat is het teken van uw (hernieuwde) aanwezigheid?
- c. Wat is het teken van de voleinding der eeuw?

(Let wel: de discipelen vragen niets over de voleinding der wereld, want dan zou hier het woord *kosmos* zijn gebruikt, doch er staat *aioon*, d.i. eeuw).

De onjuiste vertaling van het woord *aioon* door wereld (in Matth.24:3) heeft geleid tot de dwaling dat in Matth.24 over “het vergaan van de wereld” wordt gesproken, maar daarover handelt Matth.24 niet. Blijkens de Griekse grondtekst (en ik kan dit toch heus niet helpen!), gaat het hier over het einde van de eeuw. In breder Schriftverband gezien is dit het einde der tegenwoordige “boze eeuw”, van welke eeuw (tijdperk) ook door Paulus later in Gal.1:4 (grondtekst) is gewag gemaakt. Het einde dezer tegenwoordige “boze eeuw” zal door geweldige omwentelingen en vreselijke oordelen worden vergezeld. De Augiasstal der tegenwoordige verwarring en ongerechtigheid zal worden schoongeveegd, Israël zal tot het volle licht komen, enz. Het nieuwe tijdperk (dat van de tuchttoefenende gerechtigheid in het duizendjarig rijk) zal worden ingeleid.

C. Van “eeuwigheid” tot “eeuwigheid”.

Zie de term in 1 Kron.16:36, 1 Kron.29:10, Ps.41:14, Ps.106:48, Neh.9:5, Ps.103:17, Ps.90:2, Jer.7:7 en 25, Dan.2:20. Daar wij nu, mede door ons vergelijkend

Schriftonderzoek, reeds hebben gezien dat deze (tegenwoordige) *olaam* of *aioon* (eeuw) eindigt en dus niet eindeloos is, zal het ons ook niet meer vreemd zijn dat in het Oude Testament tien maal de uitdrukking voorkomt “van eeuwigheid tot eeuwigheid” (van *olaam* tot *olaam*), dat is van eeuw tot eeuw. Hiermede valt het traditioneel aangenomen begrip “eindeloosheid” dus ten enenmale! Immers, als er in de Schriftverklaringen telkens sprake is “van de éne eeuwigheid tot de andere”, dan kunnen de zogenaamde “eeuwigheden” toch niet eindeloos zijn. Als de éne eeuwigheid gevolgd wordt door de andere (zie de bovenvermelde tien teksten), dan moet er aan alle zogenaamde “eeuwigheden” eenmaal een einde komen, evenals ook de uitdrukkingen van dag tot dag, van maand tot maand, van jaar tot jaar, enz., aangeven dat de ene dag, of maand, of jaar op de andere volgt, maar dat elk daarvan eindig is en dan ook eindigt! Dat de *aionen* dan ook een einde hebben, kan men ten overvloede nog wel lezen in 1 Kor.10:11.

D. “Eeuwig en altoos” .

(een onjuiste uitdrukking, te vinden in de Statenvertaling en ook meermalen in de Nieuwe vertaling, in de Hebreeuwse tekst staat daar *olaam va ed*. Zie Ex.15:18, Ps.9:6, Ps.10:16, 21:5, 45:7, 48:15, 52:10, 104:5, 145:12 en 21, Dan.12:3 en Micha 4:5).

Wij hebben reeds hierboven aangetoond dat de *olaam* of *aioon*, waarin wij thans leven, een einde heeft, want deze wordt gevolgd door een andere. Daarop wezen immers de bijbelse uitdrukkingen, die we reeds onder A, B en C hebben besproken. Maar thans rijst mogelijk de vraag: Wat nu? Als de eeuw, waarin wij leven, ten einde is, wat is er dan daarna? Wij mensen van de nieuwe tijd, die het Nieuwe Testament bezitten, behoeven geen moeite te hebben met vragen over de nog volgende tijdperken. Doch de oude Hebreeën dachten nog niet zo concreet over de onderscheiding der toekomstige eeuwen. En ook over de “eindeloosheid” dachten zij doorgaans nog niet. Wie de oudtestamentische uitdrukkingen op dit gebied eerlijk wil vertalen, zal in het Hebreeuws van het Oude Testament het begrip “eindeloosheid”, in absolute betekenis, nog niet aantreffen.

Tòch zochten ook de ouden naar een uitdrukking, om deze te gebruiken wanneer zij over een verre toekomst dachten en zij spraken dan van “in eeuwigheid” (d.i. in de toekomstige eeuw) “en verder”. In het Hebreeuws, zo zei ik reeds, staat daar dan: *olaam va ed*. Deze uitdrukking vinden we vijftien maal in de Schrift, waarvan twaalf maal in de Psalmen. Het woord “altoos” (altijd) is, indien men er de gedachte van “oneindigheid” mee wil verbinden, geen juiste weergave van het grondwoord. Zòver dachten, zie enkele regels hoger, de oudtestamentische gelovigen niet als zij de uitdrukking “*olaam va ed*” bezigden. De sleutel tot recht inzicht in een oudtestamentische heilsverwachting die over “de eeuw en verder” durfde spreken, vinden we eigenlijk in een tijdperk dat vierhonderd jaar vóór Mozes lag, met als basistekst Gen.13:15, waar God tot Abraham had gezegd: “Al dit land dat gij ziet zal Ik u geven en uw zaad ‘*ed olaam*’”,

d.i. in de eeuw, voor de duur van de toekomstige eeuw of *aioon*. (In dit Gen.13:15 wordt dus nog *niet* gesproken over “altoos” of “in eeuwigheid” zoals vele vertalingen er van maken, hoewel natuurlijk Gods beloften, gedurende alle eeuwen, door trouw aan Abrahams zaad zouden en zullen worden vervuld. Doch eerst bij Mozes, ongeveer vierhonderd jaar later dus, wordt de heilsverwachting verder ontwikkeld, zodat hij voor het éérs in de Schrift (Ex.15:18) de term gebruikt: *olaam va ed*, gedurende de eeuw *en verder*. Dit was aan Abraham nog niet zó duidelijk geopenbaard, doch wel aan Mozes en dus ook aan de na hem levende oudtestamentische schrijvers (zie de hierboven bij letter D vermelde teksten). Mozes overziet (in zijn overwinningslied, Ex.15:18) niet slechts de éérsvolgende, naastbijzijnde eeuw, maar hij getuigt er tevens van dat er daarna nog een andere eeuw aanvangt. Deze “andere” overziet ook hij nog niet geheel; hij blik er alleen maar in en zegt dan: in de eeuw en verder, waarvan de vertalingen en op hun voetspoor in de loop der tijden ook het spraakgebruik, ten onrechte zo iets als “oneindigheid” hebben gemaakt.

Eeuwig is niet eindeloos

Zo zou ik kunnen voortgaan u aan te tonen, dat de vertalingen met hun termen eeuwig, eeuwigheid, eeuwiglijk, enz. u nooit mogen doen denken aan eindeloos of eindeloosheid, doch slechts aan langdurige perioden, die op hun beurt weer een einde hebben en gedurende welke God aan Zijn gemeente (*ekklesia*, het “uitroepsel”) de belofte van 1 Thess.4:13-17 vervult, voorts de Satan bindt (Openb.20:4), Israël niet slechts naar zijn land terugbrengt, doch dit volk ook de ogen opent voor zijn Messias en het voor de rest van de wereld tot grote zegen stelt. Vele gerichten Gods worden ons in het laatste bijbelboek in zeer omsluitende taal en beeldspraak geschetst, ook het duizendjarig paedagogisch tuchtbestel dat daarop volgen zal. Voorts: de beide opstandingen (Openb.20:4 en 11) en het oordeel voor de grote witte troon, toekomstige gebeurtenissen, die ik reeds vroeger heb genoemd.

Alles voltrekt zich volgens de Schrift gedurende de loop der “eeuwen”, aionen, perioden, die zich als tijdstromen bewegen in hun *tijdsbeddingen*, welke beddingen men dan *werelden* noemt. Ik herhaal: dit is Schriftuurlijk, sla het maar na. Zo spreekt Paulus b.v. in Efe.2:2 van “de eeuw dezer wereld” (Grieks: de *aioon* van deze *kosmos*). Het woord *kosmos* betekent eigenlijk “wereldorde”, en wij kunnen vijf van zulke wereldorden in de Schrift onderscheiden.

Op de voorafgaande bladzijden van deze brochure heb ik getracht een groot bezwaar tegen de Schriftuurlijke waarheid der universele verzoening weg te nemen, want dit bezwaar berust goeddeels op onvoldoende kennis van de Schriftgegevens betreffende de “eeuwen”. Als men tot het Schriftuurlijk inzicht komt dat deze “eeuwen” niet op eindeloosheid doelen, dan verkrijgen Gods oordelen en gerichten een geheel ander aspect, ja zelfs is het hiermede, zoals eens

werd opgemerkt: zonder een omljnd begrip van het woord “eeuwigheid” is de vertaalde Schrift een chaos van tegenstrijdigheden. Alleen dieper onderzoek en consequent vasthouden aan de eenmaal ontdekte en onwrikbaar vaststaande betekenis van het woord eeuwigheid doet het schone plan der eeuwen ontdekken. We krijgen daarbij een perspectief dat nog ver over het chiliasme (de leer van het duizendjarig rijk) heenwijst. Wie eenmaal heeft verstaan wat Gods Woord verstaat onder “eeuwigheid” en de Schriftgegevens dienaangaande heeft geordend, ontvangt een breed inzicht in Gods raadsplan. Het doet hem terugzien en vooruitzien in “de tijden der eeuwen” en het brengt vele dingen die eerst problemen leken tot een eenvoudige oplossing terug. Alleen: men zij hier dan ook consequent! Niet halverwege blijven steken, maar tot het einde doorgaan en eerst daarna de slotsom opmaken.

Er liggen in de Schriftvertalingen nog wel méér kleine struikelblokken, gevolg van een onjuist weergeven van ons bijvoeglijk naamwoord “eeuwig” en de afleidingen daarvan. Ik stip hier nog enkele uitdrukkingen aan, als bijvoorbeeld “eeuwige dienstknecht” (Ex.21:1-6), eeuwig deuren (Ps.24:7), eeuwig slaap (Jer.51:39,57), eeuwig heuvelen (Gen.49:26), enz. Ook in deze en in aantallen soortgelijke teksten blijkt dat de door “eeuwig” vertaalde Hebreeuwse uitdrukking in geen geval “eindeloos” kan betekenen. Nog leest ge in Bijbelvertalingen van vele “eeuwige inzettingen” (op meer dan 20 plaatsen) – al deze inzettingen zijn reeds eeuwen geleden voorbijgegaan of zijn bezig te verdwijnen!

Doch als Abraham in Gen.21:33 volgens de gewone vertaling “de eeuwig God” aanroept, dan verstaat ge toch zeker mèt de grondtekst wel, dat hij Jahweh (de getrouwe, eindeloze God) hier aanroept als “de God der eeuwen”, Die met die eeuwen Zijn plan heeft.

Alle oordelen en straffen Gods krijgen hun beslag in de tijdgebonden perioden der aionen. En... “de eeuwig zaligheid”, is die dan óók al oneindig? Wel, deze gaat na het “einde der eeuwen” over in een toestand waarin God, naar luidt van 1 Kor.15:28, ALLES ZAL ZIJN IN ALLEN! Dan bestaat er geen tijdgebonden toestand meer, doch een oneindigheid, die onbeschrijfelijk is.

Dit is het voornemen of plan der eeuwen dat God gemaakt heeft in Christus Jezus, de Zoon Zijner liefde, hetwelk God ons heeft willen bekend maken naar de rijkdom Zijner genade (Efe.1:9-10, Fil.2:5-11, Kol.1:15-20).

* * * * *